

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 195/2018-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. marca 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Katarínou Šangalovou, PhD., Hurbanova 81, Hlohovec, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 148/2007 a postupom Krajského súdu v Nitre v konaniach vedených pod sp. zn. 8 Co 135/2010, sp. zn. 8 Co 340/2012, sp. zn. 8 Co 312/2013 a sp. zn. 8 Co 290/2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. januára 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“),

ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 148/2007 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 8 Co 135/2010, sp. zn. 8 Co 340/2012, sp. zn. 8 Co 312/2013 a sp. zn. 8 Co 290/2016 (ďalej aj „napadnuté konania krajského súdu“). Sťažovateľka svoju sťažnosť doplnila podaním, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 7. februára 2018.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je žalobkyňou v konaní o návrhu na „vydanie náhrady za živý a mŕtvý inventár“. Žaloba bola podaná 28. decembra 1992.

Sťažovateľka tvrdí, že „od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej súdy (Okresný súd Nitra, Krajský súd v Nitre) konajú o trovách konania“ a „v súčasnosti konanie prebieha už 26. rok“. Ďalej uvádza, že „celé konanie od samotného začiatku je sprevádzané veľkou nesústreďenosťou, ktorá sa prejavovala buď veľkým časovým odstupom medzi jednotlivými procesnými úkonmi súdu, resp. súd vykonával úkony pomerne často, avšak išlo o úkony nadbytočné a neefektívne, čo prispelo k zbytočnému predlžovaniu konania“.

Sťažovateľka vzhľadom na uvedené navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol: „1. Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 10C/148/2007 a v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 8Co/135/2010, 8Co/340/2012, 8Co/312/2013, 8Co/290/2016 porušené bolo.

4. Okresnému súdu Nitra prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/148/2007 konal bez zbytočných prietáhov.

5. Sťažovateľke priznáva finančné zadosťučinenie v sume 30.000 eur...

6. Okresný súd v Nitre a Krajský súd v Nitre sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľke trovy konania...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným priet'ahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva

na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je totiž to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, IV. ÚS 295/07, I. ÚS 206/08, IV. ÚS 337/08, IV. ÚS 258/2012, I. ÚS 559/2014, III. ÚS 333/2015, II. ÚS 415/2017, III. ÚS 618/2017). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

II.1 K namietanému porušeniu práv sťažovateľky postupom okresného súdu v napadnutom konaní

Sťažovateľka namieta porušenie svojich práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v právnej veci sťažovateľky bolo meritórne rozhodnuté rozsudkom okresného súdu sp. zn. 10 C 148/2007 zo 17. septembra 2012, ktorý v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu sp. zn. 8 Co 340/2012 z 25. apríla 2013 nadobudol právoplatnosť 19. júla 2013.

Z uvedeného vyplýva, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní už nemohlo v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (18. januára 2018) v zmysle už citovanej judikatúry dochádzať k porušovaniu označených práv sťažovateľky.

Keďže sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní v čase, keď okresný súd už vo veci samej nekonal, v dôsledku čoho už k namietanému porušovaniu jej v sťažnosti označených práv jeho postupom nemohlo dochádzať, ústavný súd túto časť sťažnosti v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú (obdobne pozri IV. ÚS 189/2013, III. ÚS 350/2017).

II.2 K namietanému porušeniu práv sťažovateľky postupom krajského súdu v napadnutých konaniach

Sťažovateľka taktiež namieta porušenie svojich práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutých konaniach.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v napadnutých konaniach krajský súd rozhodoval o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam okresného súdu, ktoré boli vydané v napadnutom konaní, a ako už bolo uvedené, v právnej veci sťažovateľky bolo

meritórne rozhodnuté rozsudkom okresného súdu sp. zn. 10 C 148/2007 zo 17. septembra 2012, ktorý v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu sp. zn. 8 Co 340/2012 z 25. apríla 2013 nadobudol právoplatnosť 19. júla 2013. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že aj napadnuté konania krajského súdu, v ktorých sa rozhodovalo o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam okresného súdu, boli v čase podania sťažnosti podľa čl. 127 ústavy právoplatne skončené.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti ďalej tvrdí: „*V súčasnosti sa konanie vedie o trovách konania. V tejto súvislosti si dovoľujeme poukázať na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej sa pri posudzovaní dĺžky konania berie do úvahy celková dĺžka konania a to aj v čase, keď v merite veci súd už rozhodol rozhodnutím, ktoré nadobudlo právoplatnosť a nie jeho jednotlivé štádiá. Dĺžka konania je predmetom preskúmania až do skončenia celého konania právoplatným rozhodnutím. Článok 6 ods. 1 Dohovoru vyžaduje, aby boli skončené všetky štádiá konania v primeranej lehote, nevyklučujúc štádiá nasledujúce po rozhodnutí vo veci samej a teda toto zahŕňa aj štádium konania o trovách konania (napr. Čičmanec proti Slovenskej republike, Macková proti Slovenskej republike, Frigo proti Slovenskej republike, Robins proti Veľkej Británii a ďalší).*“

K uvedenému ústavný súd konštatuje, že o trovách konania bolo v právnej veci sťažovateľky rozhodnuté uznesením krajského súdu sp. zn. 8 Co 290/2016 z 29. septembra 2017, ktorým krajský súd zmenil uznesenie okresného súdu sp. zn. 10 C 148/2007 z 24. júna 2015 tak, že priznal žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Označené uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľke doručené 4. januára 2018 a právoplatnosť nadobudlo 8. januára 2018. Sťažnosť sťažovateľky podľa čl. 127 ústavy bola ústavnému súdu doručená 18. januára 2018 (odoslaná na poštovú prepravu 15. januára 2018), teda zjavne v čase, kedy už nemohlo dochádzať k porušovaniu jej práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ani vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov o trovách konania.

Ústavný súd preto aj túto časť sťažnosti v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú (obdobne pozri IV. ÚS 189/2013, III. ÚS 350/2017).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi v nej uvedenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2018